

Achteraf opgestelde verklaring van huisarts voor woningaanpassingen wegens functiebeperkingen kwalificeert als medisch voorschrift en is voldoende voor ziektekostenaftrek

inkomstenbelasting - Uitspraak Hof Leeuwarden - [03-07-2009] - 53/08 (BJ1387) - [07-07-2009]

Een vrouw heeft in 2005 tot 5 augustus (ongetrouwd) samengewoond met de heer B. Op 5 augustus 2005 is B overleden. De vrouw heeft in haar aangifte IB/PV 2005 gekozen voor fiscaal partnerschap. B was in 2005, ten gevolge van ernstig hartfalen, aangewezen op het gebruik van een rolstoel. Wegens deze functiebeperking en het daaruit voortvloeiende gebruik van de rolstoel zijn kort voor het overlijden twee aanpassingen aan de woning aangebracht, te weten de aanschaf c.q. aanleg van een oploopp plank en een toilet op de begane grond. In hoger beroep is in geschil of de inspecteur terecht de kosten van het toilet ad 1.524 euro niet in aftrek toestaat.

In verband hiermee moet worden gezien of is voldaan aan de vereisten die voortvloeien uit artikel 6.17, tweede lid van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) juncto artikel 20a van de Uitvoeringsregeling Wet IB 2001. Hierbij staat uitsluitend nog ter discussie of een overgelegde verklaring van de huisarts als medisch voorschrift kan worden gekwalificeerd. Volgens het Hof is dat het geval nu uit de verklaring volgt dat de functiebeperking de aanleiding is geweest tot het doen van de aanpassingen. Daarbij neemt het Hof in aanmerking dat uit de laatste zinsnede van de medische verklaring valt af te leiden dat de behandelend arts de medische verklaring kennelijk (mede) heeft opgemaakt ten behoeve van de geclaimde aftrek. Dat deze verklaring achteraf, dat wil zeggen, na plaatsing van het toilet, is opgemaakt, doet hieraan niet af. Het bedrag van 1.524 euro komt voor aftrek in aanmerking. De uitspraak van de Rechtbank (nr. 07/154) wordt bevestigd.

[volledige tekst](#)

Verwijzingen

Themadossier Persoonsgebonden aftrek

IB Almanak 2009, par. 7.6.5.8 Woningaanpassingen

Uitspraak Rechtbank Den Haag - [20-12-2007] - 06/5655 (BC9242) - Woningaanpassing voor toekomstige beperking vormt aftrekbare ziektekosten omdat 'voorzien in normale lichaamsfunctie' geen rol speelt

GERECHTSHOF LEEUWARDEN

kenmerk: 08/00053

uitspraakdatum: 3 juli 2009

uitspraak van de eerste meervoudige belastingkamer

op het hoger beroep van

de inspecteur van de Belastingdienst/Noord/kantoor Leeuwarden, de inspecteur,

tegen de uitspraak in de zaak nummer AWB 07/154 van de rechtbank Leeuwarden (: de rechtbank) van 31 januari 2008, in het geding tussen

de inspecteur

en

mevrouw X te Z, belanghebbende.

1. Ontstaan en loop van het geding

1.1 Met dagtekening 27 september 2006 is aan belanghebbende een aanslag (nummer 0000.00.000.H.56) inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (hierna: IB/PV) voor het jaar 2005 opgelegd. Na daartegen gemaakt bezwaar heeft de inspecteur in zijn uitspraak van 11 december 2006 de aanslag gehandhaafd.

1.2 Belanghebbende heeft tegen deze uitspraak beroep ingesteld bij de rechtbank. De rechtbank heeft bij de bestreden uitspraak van 31 januari 2008, verzonden op 1 februari 2008 het beroep gegrond verklaard, teruggave van het griffierecht gelast en een veroordeling in de proceskosten uitgesproken. Aldaar is geprocedeerd zoals weergegeven in voormelde uitspraak van de rechtbank.

1.3 Tegen deze uitspraak heeft de inspecteur hoger beroep ingesteld bij beroepschrift van 5 maart 2008. Met dagtekening 10 maart 2008, bij het hof ingekomen op 11 maart 2008, heeft de inspecteur het hof alsnog een kopie van de bestreden uitspraak doen toekomen. Van belanghebbende heeft het hof op 23 april 2008 een verweerschrift (met bijlage) ontvangen. Op 24 april 2008 heeft belanghebbende een nader stuk ingediend.

1.4 Met dagtekening 3 juni 2008, bij het hof ingekomen op 4 juni 2008, heeft de inspecteur een conclusie van repliek ingediend. Met dagtekening 16 juli 2008, bij het hof ingekomen op 17 juli 2008, heeft belanghebbende een conclusie van dupliek ingediend.

1.5 Met dagtekening 2 juni 2009, bij het hof ingekomen op 3 juni 2009, heeft de inspecteur het hof een pleitnota doen toekomen. Hiervan heeft hij een afschrift gezonden aan belanghebbende.

1.6 Ter zitting van 8 juni 2009 heeft het hof het hoger beroep behandeld. Daarbij is belanghebbende (aangetekend) schriftelijk uitgenodigd om bij deze behandeling aanwezig te zijn. Bij brief van 29 juni 2009, bij het hof ingekomen op 2 juni 2009, heeft de gemachtigde van belanghebbende medegedeeld dat noch hij noch zijn cliënte bij de zitting aanwezig zullen zijn. Namens de inspecteur is A verschenen.

1.7 Van alle genoemde (en hierna nog te noemen) stukken moet de inhoud als hier ingevoegd worden beschouwd.

2. Feiten

Op grond van de stukken van het geding en het verhandelde ter zitting staat, als tussen partijen niet in geschil, dan wel door een van hen gesteld en door de wederpartij niet of onvoldoende weersproken, het volgende vast.

2.1 Belanghebbende heeft van 1 januari 2005 tot 5 augustus 2005 (ongehuwd) samengewoond met B (hierna: B). Op 5 augustus 2005 is B overleden. Belanghebbende heeft in haar aangifte IB/PV 2005 gekozen voor fiscaal partnerschap.

2.2 B was in 2005, ten gevolge van ernstig hartfalen, aangewezen op het gebruik van een rolstoel.

2.3 In verband met de onder 2.2 vermelde functiebeperking van B en het daaruit voortvloeiende gebruik van een rolstoel, zijn er twee aanpassingen aan de woning aangebracht, te weten de aanschaf c.q. aanleg van een oploopplank en een toilet op de begane grond. De kosten van deze aanpassingen bedroegen respectievelijk € 1.524 en € 552, in totaal € 2.076. De factuurdata met betrekking tot deze aanpassingen zijn 3 juni 2005 en 25 juli 2005. B is zes dagen na de laatste factuurdatum overleden.

2.4 Huisarts C heeft bij brief van 13 juli 2006 verklaard dat voormelde aanpassingen zijn aangebracht ten gevolge van de functiebeperkingen van B en om hem te kunnen laten functioneren in zijn woning. De slotzin van de verklaring luidt: "Ik hoop dat u aan deze informatie genoeg heeft

om hiermee rekening te kunnen houden bij de opgaaf van mevrouw.”

3. Het geschil

3.1 Tussen partijen is uitsluitend nog in geschil het antwoord op de vraag of belanghebbende recht heeft op aftrek van de door haar gemaakte kosten van € 1.524 in verband met de aanpassing van de woning aangezien de inspecteur heeft toegezegd de kosten van de oploopp plank van € 552 in aftrek toe te staan.

3.2 De inspecteur beantwoordt deze vraag ontkennend. Hiertoe voert hij – kort samengevat en zakelijk weergegeven – aan dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 6.17, lid 1, onderdeel a van de Wet inkomstenbelasting 2001 (hierna: de Wet) omdat het toilet geen hulpmiddel is aangezien het geen gestoorde lichaamsfunctie overneemt. Vervolgens dient zijns inziens te worden bezien of wellicht wel wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 20a van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 (hierna UBIB 2001). Dat is evenmin het geval aangezien het vereiste medisch voorschrift ontbreekt. De achteraf door de huisarts opgestelde verklaring acht de inspecteur onvoldoende. Ter zitting heeft de inspecteur verklaard zijn stelling dat de kosten niet voor aftrek in aanmerking komen omdat zij niet zouden drukken wegens de mogelijkheid van een AWBZ-vergoeding, te laten varen. De inspecteur concludeert tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank wat betreft de uitgave van € 1.524 en vaststelling van het belastbare inkomen uit werk en woning op € 19.989.

3.3 Belanghebbende beantwoordt de vraag bevestigend. Hiertoe voert zij – kort samengevat en zakelijk weergegeven – aan dat het toilet het vervullen van een normale lichaamsfunctie mogelijk maakte en specifiek was aangelegd en ingericht voor een invalide. Zij is van mening dat is voldaan aan alle voorwaarden van artikel 6.17, lid 1, onder a, van de Wet en concludeert tot bevestiging van de uitspraak van de rechtbank.

3.4 Voor een uitgebreidere weergave van de standpunten van partijen verwijst het hof naar de gedingstukken.

4. De overwegingen omtrent het geschil

4.1 Ingevolge artikel 6.1, eerste lid en onderdeel a, van de Wet is de persoonsgebonden aftrek het gezamenlijke bedrag van de in het kalenderjaar op de belastingplichtige drukkende persoonsgebonden aftrekposten. Op grond van het tweede lid van voornoemd artikel behoren tot de persoonsgebonden aftrekposten onder meer de buitengewone uitgaven. Dit zijn - voor zover thans van belang - overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.16, aanhef en onderdeel a, van de Wet, de uitgaven wegens ziekte, invaliditeit en bevalling van de belastingplichtige. Ingevolge artikel 6.17, eerste lid en onderdeel a, van de Wet worden als uitgaven wegens ziekte, invaliditeit en bevalling aangemerkt de daarmee verband houdende uitgaven voor genees-, heel- en verloskundige hulp, met inbegrip van farmaceutische en andere hulpmiddelen en vervoer. Op grond van het tweede lid van artikel 6.17 van de Wet wordt als hulpmiddel mede aangemerkt een middel dat de persoon in staat stelt tot het verrichten van een normale lichaamsfunctie waartoe hij zonder dat middel niet in staat zou zijn.

4.2 In artikel 20a UBIB 2001 is uitvoering gegeven aan de in artikel 6.17, tweede lid, tweede volzin, van de Wet genoemde mogelijkheid om nadere regels te stellen. Artikel 20a, aanhef en onderdeel a, van het UBIB 2001 bepaalt - voor zover hier van belang - dat tot de hiervoor genoemde 'andere hulpmiddelen' worden gerekend:

“aanpassingen van een woning [...] die vanwege een functiebeperking op medisch voorschrift zijn aangebracht ten behoeve van een persoon als bedoeld in artikel 6.16, onderdelen a en g van de Wet, voor zover de aanpassingen niet leiden tot een waardevermeerdering van de woning [...] welke uitgaat boven tien procent van de op de belastingplichtige drukkende aanpassingskosten;”.

4.3 De inspecteur heeft aangevoerd dat het toilet zijns inziens niet voldoet aan de vereisten van artikel 6.17, lid 1, onderdeel a van de Wet. Daarom moet worden bezien of is voldaan aan de vereisten die voortvloeien uit artikel 20a UBIB. Daarbij staat, zoals de inspecteur in zijn verweerschrift aangeeft, niet ter discussie dat in het onderhavige geval sprake is van een aanpassing van een woning die vanwege een functiebeperking is aangebracht ten behoeve van een persoon als bedoeld in artikel 6.16, onderdeel a van de Wet. Evenmin is in geschil dat de aanpassingen niet hebben geleid tot een waardevermeerdering van de woning die uitgaat boven tien procent van de op de belastingplichtige drukkende aanpassingskosten. Echter het vereiste medisch voorschrift ontbreekt aangezien de verklaring van huisarts C - naar tussen partijen niet in geschil is - van een latere datum is dan de datum waarop het toilet is geplaatst. Een medisch voorschrift dient, aldus de inspecteur onder verwijzing naar het Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal, vooraf te gaan aan wat wordt voorgeschreven. Tevens verwijst de inspecteur naar het Besluit van de staatssecretaris van 15 december 2005, nr. CPP2005/2693M waaruit hij citeert:

“Het is de constatering en de beschrijving van een functiebeperking en een advies inzake de aan te bevelen maatregelen.”

Hieruit volgt zijns inziens dat sprake dient te zijn van een aan de aanpassing voorafgaand advies.

4.4 Het hof beziet eerst of de kosten ingevolge artikel 6.17, tweede lid van de Wet, juncto artikel 20a UBIB 2001 voor aftrek in aanmerking komen. Daartoe staat, gelet op het vorenstaande, uitsluitend nog ter discussie of de verklaring van huisarts C als medisch voorschrift kan worden gekwalificeerd.

4.5 Naar het oordeel van het hof voldoet de verklaring van de huisarts als medisch voorschrift nu hieruit volgt dat de functiebeperking de aanleiding is geweest tot het doen van de aanpassingen. Daarbij neemt het hof in aanmerking dat uit de laatste zinsnede van de medische verklaring valt af te leiden dat de behandelend arts de medische verklaring kennelijk (mede) heeft opgemaakt ten behoeve van de door belanghebbende geclaimde aftrek. Dat deze verklaring achteraf, dat wil zeggen, na plaatsing van het toilet, is opgemaakt, doet daar niet aan af. De term medisch voorschrift dient naar het oordeel van het hof niet dusdanig beperkend te worden uitgelegd dat een verklaring van de arts immer dient te worden opgemaakt voordat de opdracht tot het doen van de aanpassing wordt gegeven.

4.6 Gelet op het vorenstaande voldoen de kosten van € 1.524 die belanghebbende voor het toilet heeft moeten maken aan de in artikel 20a UBIB 2001 gestelde vereisten en komen zij daarom voor aftrek in aanmerking.

4.7 Nu de door belanghebbende gemaakte kosten reeds hierom voor aftrek in aanmerking komen, behoeft al hetgeen de inspecteur overigens heeft aangevoerd geen bespreking meer.

4.8 De slotsom is dat het hoger beroep ongegrond is. Op grond van artikel 271, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen zal van de Staat der Nederlanden in deze hoger beroepszaak griffierecht worden geheven.

5. Proceskosten

Het hof ziet aanleiding de inspecteur te veroordelen in de proceskosten die belanghebbende in verband met de behandeling van het hoger beroep redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn op de voet van het Besluit proceskosten bestuursrecht voor de door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand vastgesteld op € 483 (1 punt voor het indienen van het verweerschrift in hoger beroep en 0,5 punt voor het indienen van een conclusie van dupliek, met een waarde per punt van € 322, wegingsfactor 1). Voor de toekenning van een proceskostenvergoeding in afwijking van de forfaitaire bedragen van het Besluit is grond indien de inspecteur het verwijt treft dat hij een beschikking of uitspraak geeft respectievelijk doet of in rechte handhaaft, terwijl op dat moment

duidelijk is dat die beschikking of uitspraak in de daartegen ingestelde procedure geen stand zal houden. Niet gezegd kan worden dat de inspecteur, doordat hij zijn onjuist bevonden standpunt heeft ingenomen, een verwijt treft in bovenbedoelde zin. Voor een vergoeding van de werkelijke proceskosten is daarom geen plaats.

6. De beslissing

Het gerechtshof:

- bevestigt de uitspraak van de rechtbank;
- veroordeelt de inspecteur in de proceskosten van belanghebbende ten bedrage van € 483 en wijst de Staat der Nederlanden (Ministerie van Financiën) aan dit bedrag aan belanghebbende te voldoen.

Aldus vastgesteld door mr.dr. D.V.E.M. van der Wiel-Rammeloo, voorzitter, prof.dr. J.W. Zwemmer en mr. F.J.W. Drion, raadsheren, in tegenwoordigheid van mr. K. de Jong-Braaksma als griffier. De beslissing is op 3 juli 2009 in het openbaar uitgesproken.

Publicatiedatum: 07-07-2009

De Jager neemt onder andere door spoedeisend belang van woningaanpassing genoegen met achteraf opgesteld medisch voorschrift

inkomstenbelasting - Bericht Ministerie van Financiën - [06-08-2009] - DGB2009/3821 - [11-09-2009]

Een vrouw heeft in 2005 tot 5 augustus (ongetrouwd) samengewoond met de heer B. Op 5 augustus 2005 is B overleden. De vrouw heeft in haar aangifte over 2005 gekozen voor fiscaal partnerschap. B was in 2005 door ernstig hartfalen aangewezen op het gebruik van een rolstoel. Wegens deze functiebeperking en het daaruit voortvloeiende gebruik van de rolstoel heeft de vrouw kort voor het overlijden van B op eigen initiatief een oloopp plank en een toilet op de begane grond laten aanleggen.

Hof Leeuwarden (nr. 08/00053) oordeelde net als Rechtbank Leeuwarden (nr. 07/154) dat de vrouw deze kosten terecht had afgetrokken. Dat de aanpassingen waren doorgevoerd voordat een medische verklaring was verkregen, maakte niet uit.

Staatssecretaris De Jager geeft aan dat volgens artikel 20a Uitvoeringsbesluit IB 2001 wel degelijk sprake moet zijn van een vooraf opgemaakt medisch voorschrift. Toch ziet hij af van cassatieberoep omdat de noodzaak van de aanpassing vaststond, er sprake was van een spoedeisend belang en de man al is overleden.

volledige tekst

Verwijzingen

Uitspraak Rechtbank Den Haag - [30-07-2009] - 08/6540 (BJ4440) - Woningaanpassing ook zonder voorafgaand medisch voorschrift aftrekbaar omdat noodzaak voldoende vaststond

Aftek kosten woningaanpassing bij medisch voorschrift achteraf

Toelichting staatssecretaris van 6 augustus 2009 nr. DGB 2009-3821, n.a.v. uitspraak Hof Leeuwarden van 3 juli 2009, nr. 2008/00053, jaar 2005

B, de fiscale partner van belanghebbende, is tengevolge van ernstig hartfalen aangewezen op het gebruik van een rolstoel. In verband daarmee zijn er twee aanpassingen aan de woning aangebracht, te weten een loopplank en een toilet op de begane grond. De factuurdata met betrekking tot deze aanpassingen zijn 3 juni 2005 en 25 juli 2005. B overleed zes dagen na de laatste factuurdatum. In geschil is of recht bestaat op aftrek van de gemaakte kosten ad € 2076 in verband met de aanpassingen.

Rechtbank

Er is sprake van een hulpmiddel. De inspecteur stelt hoger beroep in tegen deze beslissing. In geschil of het toilet op de begane grond kan worden aangemerkt als een hulpmiddel.

Hof

Volgens het hof staat het feit dat het medisch voorschrift van latere datum is dan de aanpassing aan de aftrek niet in de weg. Het hof verwijst daarbij naar art. 20a Uitv besl IB 2001.

De staatssecretaris laat weten af te zien van het instellen van beroep in cassatie. Ter toelichting merkt hij het volgende op.

Niet in geschil is dat de aanpassing van de woning vanwege een functiebeperking is aangebracht. Ook is niet in geschil dat de aanpassing van de woning niet heeft geleid tot een waardevermeerdering van meer dan 10%. Het enige probleem is dat de aanpassing is verricht zonder voorafgaand medisch

voorschrift van een arts. De verklaring van de arts is eerst achteraf gevraagd en verkregen. De verklaring bevestigt overigens dat sprake is van een aanpassing vanwege functiebeperkingen. Overigens is de persoon voor wie de aanpassingen zijn aangebracht zes dagen na de laatste factuurdatum overleden.

Het hof heeft geoordeeld dat ook voldaan is aan de voorwaarde van het medisch voorschrift indien dit achteraf wordt verkregen. In het KB van 12 maart 2003, Stb. 2003, 112 is het beleid rond hulpmiddelen gecodificeerd in het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001. In art. 20a van Uitv Besl IB2001 zijn de volgende eisen neergelegd:

- vanwege functiebeperking;
- op medisch voorschrift en
- geen waardevermeerdering woning van meer dan 10%.

De voorwaarde op medisch voorschrift duidt er op dat de arts de aanpassing van de woning voorschrijft op medische gronden (functiebeperking). De aanpassing kan alleen op medisch voorschrift zijn verricht als de arts vooraf zijn advies c.q. voorschrift verstrekt. In casu is de aanpassing op eigen initiatief verricht en bestaat in beginsel geen recht op aftrek. Vanwege de volgende bijzondere omstandigheden berust ik toch in het oordeel van het hof:

- gelet op de omstandigheden van het geval was grote spoed vereist bij de aanpassing van de woning;
- het was volstrekt duidelijk dat de aanpassing uitsluitend vanwege een functiebeperking is aangebracht;
- de arts heeft de aanpassing vanwege functiebeperking ook duidelijk bevestigd;
- de betrokkene is reeds overleden.

Publicatiedatum: 11-09-2009